



UNIVERSITY OF CAMBRIDGE INTERNATIONAL EXAMINATIONS
General Certificate of Education Advanced Subsidiary Level

AFRIKAANS

8679/02

Paper 2 Reading and Writing

October/November 2009

1 hour 45 minutes

Additional Materials: Answer Booklet/Paper

READ THESE INSTRUCTIONS FIRST

If you have been given an Answer Booklet, follow the instructions on the front cover of the Booklet.

Write your Centre number, candidate number and name on all the work you hand in.

Write in dark blue or black pen.

Do not use staples, paper clips, highlighters, glue or correction fluid.

Answer **all** questions in **Afrikaans**.

Care in the use of language and sentence construction will count in your favour.

Dictionaries are **not** permitted.

At the end of the examination, fasten all your work securely together.

The number of marks is given in brackets [] at the end of each question or part question.

LEES EERS HIERDIE INSTRUKSIES

Indien jy 'n vraestel/antwoordboek ontvang het, moet jy die instruksies op die voorste bladsy uitvoer.

Skryf jou sentrumnommer, kandidaatnommer en naam op al die stukke wat jy gaan inhandig.

Skryf met 'n donkerblou of swart pen.

Moenie krammetjies, skuifspelde, glanspenne, gom of flaterwater gebruik nie.

Beantwoord **alle** vrae in **Afrikaans**.

Punte word toegeken vir taalgebruik. Goeie sinskonstruksie sal ook in jou guns tel.

Woordeboeke word **nie** toegelaat nie.

Maak seker aan die einde van die eksamen dat jou werk stewig vasgemaak is.

Die aantal punte word tussen hakies [] aan die einde van elke vraag of deel van 'n vraag gegee.

This document consists of **6** printed pages and **2** blank pages.



Afdeling 1

Lees die volgende artikel aandagtig deur en beantwoord dan die vrae.

Die skrif is aan die muur

Graffiti is al op baie maniere beskryf: as pure vandalisme; as die meeloper van 'n misdadige leefwyse; as popkuns; en as profetiese insigte.

Maar kinders wat hul hande nie daarvan kan weerhou om met 'n pen of spyker op mure te krap nie, word baie gou geleer dat 'n wit muur 'n dwaas se papier is. Ordentlike mense, so word gesê, doen dit net nie. 5

Muurskrywery is 'n wêreldwye verskynsel. Danksy die groot mure van moderne geboue en die koms van die verfspuitkannetjie word dit vandag al hoe makliker om jou merk te maak – nie net in taal nie, maar ook in die vorm van groteske beelde.

Sommige akademici beskou graffiti as 'n belangrike bron van inligting oor die moderne mens. In hierdie opsig is die taak van die graffiti-ontleder nie juis anders as dié van argeoloë wat byvoorbeeld uit oorblyfsels van 'n verlore stad sin probeer maak van 'n toentertydse samelewing nie. 10

Graffiti is oor die algemeen subtiel en kan die leser beskuldig, terg, of skok. Hierdie uitinge bestryk alles onder die son – ironieë van die lewe; die politiek; godsdiens; of opvoeding. Alles kry 'n kommentaartjie, word verbaal gekarnuffel, gekritiseer en bespot. So byvoorbeeld het iemand *God is dood – Nietzsche* op 'n skoolmuur geskryf, waaronder iemand anders bygevoeg het: *Nietzsche is dood – God*. Hierdie soort graffiti het 'n oorheersende humoristiese inslag. 15

Nog 'n tipe graffiti kan beskryf word as idealistiese graffiti, wat dikwels gekenmerk word deur 'n onderliggende verlange na iets wat vir die mens onbereikbaar geword het. So staan daar op 'n wolkekrabber in Durban: *Plant bome, nie kantore*. 20

Waarom bedink en skryf sommige mense graffiti? Een verklaring kan wees dat daar in elke samelewing sekere taboes bestaan. Dikwels word hierdie taboes voorgeskryf en in stand gehou deur gesiglose magshebbers en in so 'n wêreld voel die individu hom dikwels uitgesluit. Hy het geen werklike aandeel daaraan of keuses nie, en vind dit moeilik om betekenis in so 'n samelewing te vind. 25

Die skryf van graffiti kan beskou word as 'n vorm van protes waarmee die muurskrywer twee dinge regkry: eerstens, om andere uit te daag, en tweedens, om deur dié protes sy klein domein van vryheid en identiteit te bevestig.

- 1 Vind die woord in die eerste **vier** paragrawe van die teks wat ooreenstem met die volgende definisies:

Voorbeeld

Vraag: wat die toekoms betref

Antwoord: profetiese (Paragraaf 1, reël 2)

- | | |
|---------------|-----|
| (a) kriminele | [1] |
| (b) wyskede | [1] |
| (c) beweer | [1] |
| (d) reste | [1] |
| (e) vroeëre | [1] |

[Totaal: 5]

- 2 Verduidelik die volgende sinne of sinsdele sover as moontlik in jou eie woorde. Begin jou sinne met die woorde tussen hakies.

Voorbeeld

Vraag: Muurskrywery is 'n wêreldwye verskynsel. (reël 6) (Graffiti...)

Antwoord: Graffiti kom oral in die wêreld voor.

- | | |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| (a) Graffiti is al op baie maniere beskryf. (reël 1) (Verskeie...) | [1] |
| (b) Kinders wat hul hande nie daarvan kan weerhou nie. (reël 3) (Kinders...) | [1] |
| (c) Ordentlike mense, so word gesê, doen dit net nie. (reëls 4–5) (Daar word gesê...) | [1] |
| (d) Hierdie soort graffiti het 'n oorheersende humoristiese inslag. (reël 17) (Hierdie soort graffiti...) | [1] |
| (e) In so 'n wêreld voel die individu hom dikwels uitgesluit. (reël 23) (Die individu...) | [1] |

[Totaal: 5]

- 3 Beantwoord die volgende vrae in jou eie woorde. Bepaal jou by die teks, maar moenie sinne direk uit die teks oorskryf nie.

Die begripstoets tel 15 punte en 5 punte word toegeken vir taalgebruik, dus $15+5=20$.

- (a) Party mense beskou graffiti as 'n meeloper van 'n misdadige leefwyse. Wat word met die woord 'meeloper' bedoel? [1]
- (b) (i) Identifiseer die gesegde in paragraaf 2. [1]
(ii) Omskryf nou die gesegde in jou eie woorde sodat die betekenis duidelik is. [2]
- (c) Verduidelik waarom graffiti wêreldwyd meer populêr geword het. [2]
- (d) In watter opsig is graffiti soos argeologiese oorblyfsels? [1]
- (e) Wat beteken die slagspreuk 'Plant bome, nie kantore' binne die konteks van die paragraaf waarin dit voorkom? [2]
- (f) Wat bedoel die skrywer met die woord 'taboes' in paragraaf 7? [1]
- (g) Die skrywer gee verskillende redes in sy artikel hoekom mense graffiti praktiseer. Som vyf op. [5]

[Totaal: 20]

BLANK PAGE

BLAAI OM VIR AFDELING 2

Afdeling 2

Lees die volgende artikel aandagtig deur en beantwoord dan die vrae.

Hiskiël 2 vers 3: So kan dit nie aangaan nie... maar die tannie is darem OK

Is dit regtig net gekke en dwase wat skryf op mure en glase? Of kan 'n mens uit graffiti afleidings maak oor wat in die hart van 'n volk aangaan?

Graffiti is die manier waarop die onderdrukte en die minderhede hul saak onder die openbare aandag bring. Maar dit is eweneens 'n manier waarop daar in die openbaar debat gevoer word.

In die laaste apartheidsjare het Afrikaanse graffiti midde-in die stryd tussen die 'verligte' liberales en 'verkrampde' konserwatiewes 'n verskyning gemaak. Oornag het 'n slagspreuk verskyn wat beweer *Die room van 'n volk is altyd verkramp*. Teen die muur van 'n parkeerplek in Alberton het rondom dié tema 'n interessante debat plaasgevind. Iemand het sy eie blik verf gebring en die slagspreuk verander om te lees: *Die oom van 'n volk het altyd 'n kramp*. Waarop nog iemand met ongelooflike diep insig bygevoeg het: *Maar die tannie is OK*. 5 10

Post-apartheid Suid-Afrika sorg steeds vir politieke graffiti. Daar is 'n pad in Milnerton wat 'n sone geword het waar idees oor Afrikaans-wees rond en bont verkondig word. Op die muur wat die olieraffinadery omring, kan voetgangers en motoriste onder andere die volgende lees: *Engels praat? As die perde horings kry!* en *Vergewe my maar, ek is Afrikaans*. Iemand met 'n spuitkannetjie verf het selfs 'n H.A.T.[†] op elke muurpaneel geteken – woordeboeke vir Afrika(ans)! 15

Naas die politiek van die hede en die verlede bly godsdiens 'n populêre tema vir muur-kunstenaars wêreldwyd, selfs as daar bitter min respekvolle graffiti voorkom.

Seker die mees profetiese woorde in Johannesburg is deur 'n onbekende kunstenaar in die omgewing van die SAUK geskryf. Dié skrywer ken beslis sy publiek en weet dat sekere mense nie graag iets sal aanvaar as dit nie in die Bybel staan nie. Daarom het hy sy eie Bybelteks geskep: *Hiskiël 2 vers 3*, wat lui: *So kan dit nie aangaan nie*. 20

Menige mens het in die haastigheid hom al vergis en gedink dat Hiskiël werklik 'n Bybelboek is. Maar dit is definitief 'n opinie wat baie motoriste in hierdie dae van wêreldwye politieke onsekerheid en ekonomiese chaos sal beaam. 25

[†]Die Handwoordeboek van die Afrikaanse Taal, 'n bekende Afrikaanse woordeboek.

- 4 Beantwoord die volgende vrae in jou eie woorde. Bepaal jou by die teks, maar moenie sinne direk uit die teks oorskryf nie.

Die begripstoets tel 15 punte en 5 punte word toegeken vir taalgebruik, dus $15+5=20$.

- (a) Lees weer die eerste paragraaf. Sê in jou eie woorde wat die skrywer wil ondersoek in haar artikel. [2]
- (b) Wat, volgens die skrywer, is twee redes hoekom graffiti beoefen word? [2]
- (c) Watter woorde in paragraaf 3 getuig van die humor wat die skrywer in die laasgenoemde graffiti-teks sien? [1]
- (d) Wat dink jy bedoel die skrywer van die slagspreuk '*As die perde horings kry!*' (reël 14) en hoekom het hy hierdie gesegde gekies? [2]
- (e) Verklaar die humor van 'woordeboeke vir Afrika(ans)!' (reël 15–16) [2]
- (f) Lees nogmaals paragraaf 5. Watter **twee** dinge dink die skrywer is kenmerkend aan die gebruik van godsdiens in graffiti? [2]
- (g) Waarom sou die graffiti-kunstenaar voel hy moet 'n Bybelteks opmaak om sy punt oor te dra? Gee **twee** redes. [2]
- (h) Verduidelik die volgende sin deur dit in jou eie woorde te herskryf: 'Menige mens het in die haastigheid hom al vergis en gedink dat Hiskiël werklik 'n Bybelboek is.' (reël 23–24) [2]

[Totaal: 20]

- 5 Beantwoord die volgende twee vrae:

- (a) Die skrywers van die twee tekste wat jy gelees het, stem dikwels saam oor hoekom graffiti gemaak word. In ongeveer 100–120 woorde identifiseer en bespreek vyf **ooreenkomste** tussen die twee tekste in hierdie opsig. [10]
- (b) Wat is jou eie mening oor die gepastheid van graffiti in die moderne Suid-Afrikaanse samelewing? Skryf ongeveer 50 woorde. [5]

[Taalgebruik: 5]

[Totaal: 20]

BLANK PAGE

Copyright Acknowledgements:

Question 1 © Jordaan, W; *Lees die skrif aan die muur*; De Kat Magazine; African Sky Publishing; July 2006.

Question 2 © Mellet, J; *Hiskiël 2 vers 3: God weet so kan dit nie aangaan nie... maar die tannie is darem OK*; INSIG Magazine; March 2006.

Permission to reproduce items where third-party owned material protected by copyright is included has been sought and cleared where possible. Every reasonable effort has been made by the publisher (UCLES) to trace copyright holders, but if any items requiring clearance have unwittingly been included, the publisher will be pleased to make amends at the earliest possible opportunity.

University of Cambridge International Examinations is part of the Cambridge Assessment Group. Cambridge Assessment is the brand name of University of Cambridge Local Examinations Syndicate (UCLES), which is itself a department of the University of Cambridge.